

Doelstelling 5: Klimaatbewust leven en ondernemen

Stad en OCMW Lier

Paradeplein 2, bus 1

2500 LIER

NIS-code 12021

Burgemeester: Rik Verwaest

Algemeen Directeur: Katrijn Bosschaerts

Financieel Directeur: Bart Luyckx

Volgnummer Budgettair Journaal : 10105445

Omschrijving doelstelling

Omschrijving

Deze doelstelling zet in op klimaatbewust leven en ondernemen en bouwt hierbij verder op de andere LEKP doelstellingen uit het klimaatactieplan door in te zetten op:

- Energetisch renoveren en energietransitie
- Opstarten van een energiegemeenschap
- Klimaatadaptatie
- Duurzame (deel)mobiliteit

en dit in de schoolomgeving, op bedrijfsterreinen, in de landbouw... Voor deze doelstelling werd er geen aparte indicator opgesteld, omdat de klimaatacties invloed hebben op de bestaande LEKP indicatoren.

Doelstellingen

Klimaatbewust leven en ondernemen

De doelgroep voor dit actieplan is de zogenaamde 'tertiaire sector'. Het algemeen opzet voor deze doelstelling is om naar de toekomst toe te evolueren naar een geïntegreerd beleid waarbij het de rol van de stad is om verbinding te zoeken met de tertiaire sector en deze doelgroep verder te ondersteunen bij hun zoektocht naar klimaatadaptatie en energietransitie.

In kader van het Klimaatactieplan 2.0 kunnen er momenteel drie subgroepen onderscheiden worden waarvoor er acties lopende zijn:

Scholen

- Het scholenproject 2Imresz in samenwerking met onze intercommunale IGEMO zorgde voor meer bewustwording en klimaateducatie via een online tool bij de schoolgaande jeugd (en ruimer binnen hun gezin).
- We informeren scholen over lopende subsidieprojecten met partners voor het klimaatadaptief inrichten van speelplaatsen.

Bedrijven, handel en horeca

- Voor de handel en de horeca ligt de focus op kernversterking en de aanpak van leegstand. Het duurzaamheidsaspect hiervan ligt voor de hand.
- Het team Ondernemen introduceerde de herwerking van de premie wonen en werken boven handelspanden. Deze premie kan ook ingezet worden voor energetische maatregelen, zodat het voor pandeigenaars eenvoudiger wordt de premie aan te vragen en we zo de renovatiegolf van de Lierse handelspanden versnellen.
- De vzw Duwijck is een KMO-zone in Lier die wil inzetten op de realisatie van een energiegemeenschap: de vzw Duwijck zal dit initiatief verder uitwerken in samenwerking met stad Lier, POM Antwerpen en Zuidtrant.

BBC-acties gekoppeld aan het klimaatactieplan 2.0

- 01/01/KAP/03/12 Verdere uitwerking en uitvoering klimaatplan

Lier werkt het klimaatplan verder uit en voert het plan uit.

Stand van zaken (status)

Stand van zaken (toelichting)

Met betrekking tot doelstelling 2: Draagvlak voor hernieuwbare energie verhogen - Energietransitie

- Start warmtenanalyse voor een Warm Lier werd in 2023 opgemaakt in samenwerking met de provincie Antwerpen en Transition Stories BV. Aan de hand van een verkennende warmteanalyse heeft stad Lier de strategische krachtlijnen voor de realisatie van een warmte(beleids)plan uitgetekend.
- In 2024 stelde Stad Lier vervolgens het studiebureau Ingenium aan om een masterplan op te maken voor een potentieel warmtenet in of rond het stadscentrum. Het eerste onderdeel van deze studie betreft het in kaart gebracht van potentiële duurzame warmtebronnen geschikt voor collectieve verwarming. In het tweede onderdeel worden de verbruiksgegevens van de belangrijkste warmtevragers in de omgeving van de stad, die mogelijk een rol kunnen spelen in een toekomstig stadsbreed warmtenet, opgevraagd. Stap 1 en 2 resulteert in de opmaak van een 'warmtecluster(s)' (zogenaamde warmtezoneringskaart) waarbij meerdere gebouwen of een site gekoppeld kunnen worden aan een nabijgelegen interessante warmtebron. Grote warmtevragers spelen een cruciale rol in een warmtenet, zonder warmtevragers kan er immers geen warmtenet gerealiseerd worden.
- In 2025 maakt stad Lier een warmteplan op in samenwerking met de Provincie Antwerpen en Transition Stories BV. Deze partners ondersteunen stad Lier bij het ontwikkelen van een op maat gemaakt warmteplan dat concrete handvaten biedt om de warmtetransitie binnen stad Lier te versnellen.

Met betrekking tot doelstelling 3: Meer plaats voor groen en water - Klimaatadaptatie

- Stad Lier werd in geselecteerd voor de deelname aan het onthardingstraject van de provincie Antwerpen samen met Breekijzer vzw en Trage Wegen vzw, genaamd 'Gemeentewegen onder de loep'. Het traject startte in maart 2023 en eindigde in het najaar van 2023. Er vonden een aantal werksessies plaats en een fietsexpeditie maakte het abstracte concreet. Het traject eindigde met de ondertekening van een engagementsverklaring door stad Lier. Deze verklaring behelst concrete acties voor de verdere doorwerking van de onthardingsreflex binnen de organisatie. Enkele hoge schoolstudenten werden geïnspireerd door onze deelname aan dit traject en selecteerden de wijk Zevenbergen in kader van hun onderzoeksproject 'Ruimte rond de kolk' en bezorgden stad Lier een onthardingsplan voor de wijk. Via de deelname aan de Greendeal Tuinstraten in 2024, werkt stad Lier verder aan een onthardingsstrategie en bereiden we concrete onthardingsprojecten voor. De opportuniteiten van wijk Zevenbergen werden opgepikt door IGEMO en werd als onthardingsproject geselecteerd voor deelname aan het Europees subsidieproject Interreg Vlaanderen-Nederland 'Uitbreek Doorbraak'. Het project zal in de loop van 2025 concreter worden. De realisatie ervan wordt voorzien in de loop van 2026.
- Ook de burger wordt gestimuleerd om over te gaan tot ontharding. Daarvoor neemt stad Lier sinds 2023 jaarlijks deel aan het Vlaams Kampioenschap Tegelwippen. De technische dienst voorziet een Tegeltaxi, zodat burgers bij hun ontharingsinitiatief ondersteund worden door het ophalen van de uitgebroken tegels aan huis.

Met betrekking tot doelstelling 4: Klimaatrobuust wonen

- Het SUPRA-project eindigde in 2024: het Energieloket Stekr stelde 5 renovatiecoaches ter beschikking voor het volledig ontzorgen van individuele renovatietrajecten van A-Z: de start met een energiescan, om vervolgens een stappenplan op te maken voor de renovatie en tot slot het geven van advies bij het vergelijken van offertes. Het resultaat was geslaagd: in totaal werden 181 collectieve energiebesparende renovaties gerealiseerd over een looptijd van 3 jaar. In 2025-2026 wordt in verlengde van het SUPRA-project door het Energieloket Stekr de Mijn Verbouwbegeleiding opengesteld voor alle Lierse inwoners, ongeacht het inkomen.
- In 2024 organiseerde stad Lier een Klimaattafel voor de tuinwijk Pallieter. De inwoners van de wijk werden aangeschreven om deel te nemen aan het Thermoscanproject van het energieloket Stekr. Na afloop van het project ontvingen de deelnemers een thermoscan-analyse van hun woning en werden zij persoonlijk op de hoogte gebracht van de mogelijkheid tot een samenaankoop van hoogrendementsglas.
- Stad Lier maakte in 2025 in samenwerking met Klimaatwerf vzw een lokale renovatiestrategie op. Het verminderen van de CO₂-uitstoot van de huishoudens is een belangrijke doelstelling van het Klimaatactieplan 2.0. Via deze studie onderzoekt stad Lier samen met Klimaatwerf vzw welke wijken in aanmerking komen voor de opstart van een collectieve wijkrenovatie.
- De e-catalogus van Natuurbuur is permanent raadpleegbaar op de website van stad Lier. Op regelmatige basis wordt de e-catalogus geactualiseerd met nieuwe acties en gepromoot rekening houdend met de meest effectieve acties per seizoen of acties die het hele jaar door kunnen opgestart worden.
- Samen met het Energiehuis Stekr werd een groepsaankoop van regenwatertonnen georganiseerd. Er werden in de loop van 2025 drie aankoopmomenten voorzien. In totaal werden er 48 tonnen verkocht, goed voor een extra hemelwateropvang van 17,48 m³.

- De samenwerking met Groene Gevels vzw werd opgestart in 2023: om het straatbeeld te vergroenen werd een participatieproject uitgestippeld met de volgende fasen :
  - het plaatsen van een demomuur aan de stedelijke bibliotheek
  - een infosessie over het hoe en wat van een geveltuin
  - een workshop voor het maken van een plantvak voor de aanleg van een geveltuin
  - een participatiemoment voor het installeren van een klimhulp door Groene Gevels vzw

Met betrekking tot doelstelling 5: Klimaatbewust leven en ondernemen

Om het klimaatbewust leven en ondernemen in Lier te stimuleren vervult stad Lier een verbindingsrol.

- Voor het scholenproject 2Impresz van IGEMO werden 3 scholen geselecteerd voor de opstart tijdens het schooljaar 2023-2024. De kennis van dit project wordt bovendien gedeeld met alle scholen via een digitale nieuwsbrief.
- We motiveren scholen om hun speelplaats te ontharden en te vergroenen zoals bijvoorbeeld deel te nemen aan de projectenoproepen van de provincie Antwerpen (Groene Oase) en het Agentschap voor Natuur en Bos (Natuur in je school).
- Ook voor ondernemers kan de stad een verbindende rol vervullen. De interesse van vzw Duwijck om een energiegemeenschap op te richten werd opgepikt. Dankzij de ondersteuning van de POM Antwerpen en Zuidtrant is de energiegemeenschap vzw Duwijck sinds 2025 een feit. Via de energiegemeenschap worden deelnemers geïnformeerd en betrokken bij collectieve initiatieven inzake energietransitie. Bovendien wordt er advies gegeven om individuele maatregelen te nemen inzake energiebesparing en het overschakelen op hernieuwbare energie. Via het energiedelen kan overtollige stroom gedeeld worden met of ontvangen worden van de deelnemers aan een voordelig tarief. Ook stad Lier heeft de beslissing genomen om deel te nemen aan de Energiegemeenschap Duwijck. De stad kan kiezen welke gebouwen er mee worden opgenomen in de energiegemeenschap om energie te delen. Hoe meer partners er deelnemen aan een energiegemeenschap, hoe meer voordelen dit kan opleveren op het vlak van energiewinsten en dus uitgespaarde energiekosten.
- 01/01/KAP/03/15 Project water-land-schap

Lier neemt klimaatadaptieve maatregelen zodat de waterbufferende capaciteit van het agrarisch landschap efficiënt wordt gebruikt.

Startdatum

10-11-2022

Stand van zaken (status)

Stand van zaken (toelichting)

29 november 2022 - overleg innovatieve samenwerking tussen gebiedscoalitie Mechelse Groenteteelt (POM, Provincie, Regionaal Landschap Rivierenland, Pidpa en het Proefstation voor de Groenteteelt) en 3 tuinbouwbedrijven: boom- en rozenkwekerijen Van Pelt, boomkwekerij Op De Beeck en tomatenbedrijf Primato. Betrokken partijen wensen oppervlaktewater te capteren en een nuttige bestemming te geven, zodat dit niet nodeloos dient af te vloeien. Het project omvat de bouw van een nieuw aan te leggen bufferbekken met een zuiveringssysteem op basis van planten. Het betreft een innovatieve win-win doordat het enerzijds de overstromingsgevoeligheid van de Itterbeek kan verminderen door water te capteren bij hoge debieten in de waterloop en het ons anderzijds toelaat om strategische waterreserves aan te leggen voor langere droogteperiodes. De partijen trachten met hun samenwerking op deze manier bij te dragen aan een circulaire economie en een duurzame omgang met water. Bijkomende wordt als doelstelling gesteld om het landschap te versterken en de biodiversiteit te verhogen.

18 januari 2023 - overleg over mogelijk uitwisseling van regenwater firma Van Hool en landbouwbedrijven. Bespreking mogelijkheden van bijkomende captatie van oppervlaktewater uit Holbeek en gebruik afgekoppeld hemelwater uit afkoppelingsproject Sander De Vosstraat. Onderzoek mogelijkheden koppeling waterbronnen aan bufferbekken Itterbeek.

Bijkomende overlegmomenten worden ingepland in 2024.

- 01/02/SAP/01/01 Ondersteuning en versterking van de onderlinge samenwerkin

Om industrie, KMO en de sociale economie in de stad te versterken en hen te laten samenwerken, onderzoekt, organiseert & faciliteert de stad op maandelijkse basis bedrijventerreinmanagement (Duwijckpark & Bollaarpark) én interbedrijfssamenwerking d.m.v. acties, groepsaankopen, subsidieprojecten & netwerkevents.

Startdatum

01-01-2020

Einddatum

31-12-2025

Stand van zaken (status)

Stand van zaken (toelichting)

De actie verloopt zoals voorzien:

- Bollaar:

- o Op 27/1/25 vond de algemene vergadering van VZW Bollaar plaats in aanwezigheid van de vertegenwoordiger van stad Lier.
- o Op de gemeenteraad van april 2025 werd de beheersovereenkomst tussen de vzw Bollaar en de stad omtrent het onderhoud van het openbare domein op het Bollaarpark goedgekeurd.
- o Er werden in de eerste helft van 2025 al 4 investerings- en vestigingsaanvragen voor het Bollaarpark goedgekeurd door het college.
- Duwijck:
  - o Er is een actieve deelname van de stad aan de maandelijkse Raad van Beheer en de jaarlijkse algemene vergadering van Duwijck vzw.
  - o Op 22 mei 2025 werd de AV van de vzw gehouden in aanwezigheid van de vertegenwoordiger van stad Lier.
- Lier4Business (L4B):
  - o Op vraag van L4B en JOL (Jeugdig Ondernemerschap Lier) besliste het college om op maandag 6 oktober 2025 een derde editie van de JOL-dag te organiseren en team Ondernemen de opdracht te geven de organisatie op zich te nemen. 34 bedrijven werden bereid gevonden hun deuren open te zetten voor in totaal 600 leerlingen uit de 3de graad middelbaar van Lierse scholen.
  - o Leden van team Ondernemen namen tevens deel aan verschillende netwerkevents voor Lierse ondernemers, zoals de Open Coffees Lier.
    - o Samen met L4B, JOL en Thomas More Hogeschool organiseert team Ondernemen RISE 2025, het jaarlijkse event waarop jongeren uit de 3de graad secundair en het hoger onderwijs warm worden gemaakt voor een carrière als ondernemer. Dit event zal plaatsvinden op 4 avonden in november 2025.
- Op 7/2/25 nam team Ondernemen deel aan Bar Connect, georganiseerd in en door de Kwekerij Lier, en had er een infostand.
- After Work Shoppen in Lier: op 20 februari 2025 organiseerde team Ondernemen een after work voor Lierse ondernemers in De Kwekerij. Doelstelling hiervan is om de Lierse ondernemers op een laagdrempelige manier te informeren over de acties die team Ondernemen het komende half jaar zal opzetten.
- op 29/4/25 was team Ondernemen betrokken bij de organisatie van de infomarkt Start Up Lier, georganiseerd in en door De Kwekerij. Stad Lier had er een infostand.
- Team Ondernemen was betrokken bij de organisatie van het UNIZO-netwerkevent met Charlotte Cools in CC Vredeberg op 14/5/25.
- MICE: samen met de dienst toerisme, De Kwekerij en leden van de economische raad onderzoekt team Ondernemen de mogelijkheid om een werking rond Meetings, Incentives, Congressen en Events (MICE-toerisme) in Lier op te zetten en zo verbindingen te leggen tussen Lierse bedrijven actief in deze sectoren en alle andere Lierse (B2B-) bedrijven.

Klimaatactieplan:

- Vzw Duwijck werkt verder aan het opzetten van een energiegemeenschap op het bedrijventerrein. Er wordt actief met POM Antwerpen en ZuidtrAnt als nieuwe partners samengewerkt om verdere stappen in het project te zetten. De stad onderzoekt of er stadsgebouwen in de energiegemeenschap kunnen worden ingebracht (bijv. het Schapenkot).

- 01/02/SAP/02/01 Promoten Lier als attractieve stad voor shoppen, proeven en

Om de levendigheid en aantrekkelijkheid van de stad te verhogen, analyseert, organiseert, faciliteert en promoot de stad op maandelijkse basis de detailhandel, horeca & diensten in prioritaire mate in het kernwinkelgebied a.d.h.v. complementaire acties, maatregelen, events, vormingsaanbod & projectwerking.

Startdatum

01-01-2020

Einddatum

31-12-2025

Stand van zaken (status)

Stand van zaken (toelichting)

De actie loopt zoals voorzien:

- Volgende kernversterkende acties werden in het eerste half jaar van 2023 opgezet:
  - Op de koopzondag van 8 januari werd een ijssculptuur gemaakt op de Grote Markt.
  - Op zaterdag 11 februari stond er een photobooth in de Antwerpsestraat waar koppels een Valentijnsfoto in een sleutelhanger konden laten maken
  - in het weekend van 18 en 19 maart vond Lier Winkelplezier plaats. Wie iets kocht bij een Lierse handelaar, mocht draaien aan een Rad van Fortuin en kon Lierse goodies winnen. De hoofdprijs was een helikoptervlucht boven Lier.
  - Er werden kleurrijke vlaggetjes opgehangen aan de overspanningen in het kernwinkelgebied om de stad gezelliger in te richten.
  - In de paasvakantie (1- 16/4) werd een Paasactie gehouden. Bij een aankoop vanaf 15 euro in een deelnemende handelszaak kreeg de klant een kraslot. Daarmee konden 1000 chocoladepakketten en een centrubon van 1000 euro gewonnen worden.
  - In mei werd beslist een samenwerking met Flair aan te gaan voor een koopevenement voor lezeressen op 2 september. Daarbij zit een groot mediapakket dat Lier in de kijker zal zetten als stad voor shoppen, proeven en beleven.

- Op 24 en 25 juni vond de jaarlijkse Zomerbraderij plaats in het kernwinkelgebied. Deelnemende handelaars zetten een uitstalling voor hun deur, de gaten werden opgevuld door een samenwerking met de brocantemarkt. Team Ondernemen verdeelde bellenblazers en drinkflessen van Shoppen in Lier onder de bezoekers. Er waren ook meet & greets met De Vermeires, Mega Mindy en Piet Piraat om extra bezoekers te lokken.
- Communicatie: de stad communiceert actief naar verschillende doelgroepen ondernemers:
  - Op 16/2 organiseerde team Ondernemen een 'after work' voor Lierse handelaars, met als doel de acties voor het komende jaar aan te kondigen en de betrokkenheid te vergroten.
  - Op 21/3 organiseerde team Ondernemen een brainstorm onder Lierse handelaars om hen meer inspraak te geven over toekomstige kernversterkende acties.
  - Shoppen in Lier en de bijhorende social media worden permanent geüpdatet.
  - De samenwerking met communicatiebureau Noticed omtrent het Shopping Magazine heeft vertraging opgelopen. Het voorstel dat Noticed uitwerkte, lag te ver van de wensen van de handelaars, waardoor er meer tijd is gestopt in het verfijnen van het concept en de deelnameformules voor handelaars. Eind juni is daarover een akkoord gevonden. In samenspraak met Noticed en Lier Shopping is daarom besloten de publicatie van het Shopping Magazine uit te stellen naar 2024.
- 01/02/SAP/02/02 Leegstandbestrijding door premie- en belastingstelsel

Lier verleent jaarlijks eenmalige premies voor "invulling leegstaande (handels)panden" aan ondernemers in het kernwinkelgebied, conform het toepasselijk premiereglement en past een belastingreglement toe op leegstaande commerciële panden om verloedering en beeldverschraling tegen te gaan en revitalisering te bespoedigen.

Startdatum

01-01-2020

Einddatum

31-12-2025

Stand van zaken (status)

Stand van zaken (toelichting)

De actie loopt zoals gepland.

Premie invulling leegstaande handelspanden:

- In de eerste twee kwartalen van 2024 werden premies uitbetaald aan volgende handelszaken:

- o NVY (B-Leaf Fashion), Antwerpsestraat 89: tweede schrijf van 4000 euro
- o Pizza Palermo (YUM-KAR), Antwerpsestraat 90: 8000 euro
- Aan Atelier De Kat, Rechtestraat 10, werd een premie van 8000 euro toegekend, met als opschortende voorwaarde het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor functiewijziging. Deze premie werd om die reden nog niet uitbetaald.
- De premieaanvraag van Anmor Accessoires voor de invulling van Antwerpsestraat 81 werd op 10/6/24 goedgekeurd door het college.
- De in 2023 toegekende premie van 4000 euro aan Asbest T'check voor de uitbating van Brasserie Belfort op de Grote Markt 43 wordt na een collegebesluit van 18/3/24 teruggevorderd wegens oneigenlijk gebruik (zeer korte uitbatingsperiode).
- Na een gerechtelijke procedure werd een in 2017 geweigerde premie van 10.000 euro alsnog goedgekeurd voor de invulling van Rechtestraat 34. Het budget staat gereserveerd, maar team Ondernemen wacht op een goedgekeurde functiewijziging van het pand alvorens deze kan worden uitbetaald.

Belasting op leegstaande handelspanden:

- • Het belastingreglement werd toegepast door het opvolgen van nieuwe leegstand, invullingen, verbouwingen, ... in functie van opname of schrapping in het leegstandsregister en/of inkohiering of toekennen vrijstelling van leegstandsbelasting.
  - In de eerste helft van 2024 werd 1 dossier doorgegeven aan de dienst financiën voor inkohiering van de leegstandsbelasting op gebouwen: Antwerpsestraat 15.
  - Er werd een vrijstelling van leegstandsbelasting toegekend voor 1 pand in de eerste helft van 2024: Grote Markt 6.
  - Een aanvraag voor vrijstelling van leegstandsbelasting op handelspanden voor Antwerpsestraat 61 werd door het college geweigerd.

Premiereglement 'Wonen en werken boven handelspanden':

- Op 25/3/25 keurde de gemeenteraad een wijziging van het premiereglement goed dat de doelgroep moet toelaten vlotter een premieaanvraag in te dienen.
- Er zijn twee dossiers lopende, maar er kon nog geen premie worden toegekend. In beide gevallen moesten nog extra documenten aangeleverd worden.

Klimaatactieplan:

- Door het premiereglement wonen en werken boven handelspanden aan te passen en breder inzetbaar te maken voor bijv. energetische maatregelen wordt het voor pandeigenaars eenvoudiger om de premie aan te vragen en ondersteunen we zo de renovatiegolf van Lierse handelspanden.
- In 2024 werd één premie wonen en werken boven handelspanden uitgekeerd. Twee andere aanvragen zijn in behandeling.

